

TISZA-TAVI KERÉKPÁROS TURIZMUS MONITORING

Az alábbiakban az egész évben gyűjtött, de jellemzően a nyári hónapokban kitöltött kerékpáros kérdőívek alapján szerzett információkat, következtetéseket adjuk közre.

2017. négy hónapjának adatai			
Hónapok	Duzzasztóművön áthaladók száma (fő)	Válaszadók száma (fő)	Válaszadók aránya (%)
június	4 695	34	0,7
július	9 086	91	1,0
augusztus	5 169	64	1,2
szeptember	3 318	72	2,2
Összesen:	22 268	261	1,17

Látható, hogy a duzzasztóművön áthaladó kerékpárosok száma a nyári hónapokban, az egész évnek (30 884 fő) több mint kétharmada, annak ellenére is, hogy ezen időszak alatt a gépjárművek átmenő forgalmát korlátozó sorompók zárt állapotban találhatóak, amelyek természetesen a kerékpáros forgalmat nem akadályozzák.

A 2017. év értékelése számokban:

Egész évben a duzzasztóművön áthaladó kerékpárosok létszáma:	30 884 fő
Ebből kerékpár versenyen résztvevők létszáma:	4 280 fő
Június – szeptember között áthaladók létszáma:	22 268 fő (100 %)
Június – szeptember között kérdőívünkre válaszolók létszáma:	261 fő (1,17 %)

Visszatekintés a 2013. évre:

Egész évben a duzzasztóművön áthaladó kerékpárosok létszáma:	16 143 fő
Ebből kerékpár versenyen résztvevők létszáma:	2 317 fő
Június – szeptember között áthaladók létszáma:	11 027 fő (100 %)
Június – szeptember között kérdőívünkre válaszolók létszáma:	482 fő (4,37 %)

2008. évtől kísérjük figyelemmel a Tisza-tó körüli árvízvédelmi töltésen kialakított kerékpárút forgalmát. Az elmúlt 4 évben jelentősen megnövekedett a kerékpárosok létszáma, mintegy megduplázódott. Azonban az is megfigyelhető, hogy a kérdőívünkre választ adók száma csökkent. Köszönhető ez annak, hogy az évek során a vízlépcsőn keresztülhaladók már a korábbi években is tölthettek ki kérdőíveket. A 2017. évben összegyűjtött kérdőívekre adott válaszok alapján, kisebb mennyisége ellenére, mégis sikerült egy reprezentatív elemzést összeállítanunk, amelyet az alábbiak szerint részletezünk.

Vannak visszatérő és vannak újabb kérdéseink a 2017-es kérdőívben. Természetesen ahol a 2013-as évvel párhuzamot tudunk vonni, az az elemzésben is látható lesz. A korábbi kérdőívektől eltérően az idei év kérdőívének válaszadási lehetőségét sarkosabbra alakítottuk ki. Több kérdésnél már csak igen – nem válaszok voltak lehetségesek. Erre azért volt szükség, hogy a válaszokat egyértelműsítsük.

Elemzés a visszatérő kérdések témakörében

Az 1. kérdésben a kerékpárút állapotáról érdeklődtünk. Ismét megállapítottuk, hogy a többség jó állapotúnak tartja a kerékpárút minőségét (igen: 70,57 %, míg 2013-ban 57,46%). Összegezve: a Tisza-tavat övező kerékpárutat jó állapotúnak tartja a túrázók közel teljes csapata.

A 2. kérdésben arra kerestük a választ, hogy a Tisza-tavat és környezetét mennyire tartják tisztának és rendezettnek az idelátogatók. 2013. évtől eltérően (igen – nem – megfelelő) már csak sarkított, igen – nem válaszlehetőséget biztosítottunk a kérdőívet kitöltőknek. 2017-ben egyértelműen rendezettnek a válaszadók 90,51 %-a tartja a Tisza-tó és környezetét. Míg 2013-ban 62,78 % volt az igen válaszok aránya. Tehát itt is megállapíthatjuk, hogy a nagy többség tisztának és rendezettnek tartja térségünket. Azaz a változás itt is pozitív.

A kerékpárút vegyes közlekedésre alkalmas (kerékpár - gépjármű) útfelület. Ezért megkérdeztük a túrázóktól, hogy mi a véleményük a vegyes közlekedésről. A 3-as kérdést elemezve megállapítható: a nagy többség megfelelőnek tartja a vegyes közlekedés szabályainak betartását (igen 75,32 %; nem 24,68 %; 2013-ban igen 62,78 %, nem 37,22 %). A számokat tanulmányozva megállapíthatjuk, hogy az elmúlt években javult a közlekedési morál. Itt azonban meg kell említenünk az átmenő gépjármű forgalom csökkentését célzó, a kerékpárosok számára szabad mozgást biztosító sorompók nyári időszakú zárását. A javulás ennek is betudható.

Az öröndetes tény az is, hogy a kerékpáros turizmus kedvelt célpontja a Tisza-tó. Az itt megfordult túrázók szinte egyöntetűen ajánlják túra-célpontként a Tisza-tavat és környékét (igen 99,05 %, míg 2013-ban igen 98,24 %). A pozitív változás, még ha csekély is, ennél a kérdésnél is nyomon követhető. Szinte mindenki, aki a Tisza-tavat és környezetét meglátogatja, az másoknak csak ajánlani tudja.

Visszatérő témakör a hozzánk látogatók demográfiai (nő – férfi) és tájegységi tagozódása. 2017-ben a kérdőíveket, csak úgy, mint 2013-ban, többségében a férfiak töltötték ki (2017: férfi 56,01 %; 2013-ban: férfi 52,32 %). Ennek oka lehet, hogy a családoknál inkább a férfiakat tudjuk bevonni a kérdőívek kitöltésébe. A tájegységi tagozódást az alábbi két táblázat mutatja:

2013. év		2017. év	
Dunántúl	24,29 %	Budapest	29,43 %
Duna-Tisza köze É	34,80 %	Dunántúl	14,56 %
Duna-Tisza köze D	5,07 %	Balaton térsége	2,85 %
Tiszántúl Észak	16,74 %	Duna-Tisza köze É	14,87 %
Tiszántúl Dél	5,29 %	Duna-Tisza köze D	1,90 %
Tisza-tó kistérség	12,33 %	Tiszántúl Észak	9,18 %
Külföld	1,54 %	Tiszántúl Dél	3,80 %
Összesen:	100,00 %	Tisza-tó kistérség	21,20 %
		Külföld	2,21 %
		Összesen:	100,00 %

A 2013-ban kiadott kérdőívünkben még nem szerepelt külön tételként a főváros, amit többen nehezményeztek. A korábbi kérdőívben (2013) több budapesti lakos így a Duna-Tisza köze északot karikázta be. A 2017-es kérdőívünkben már orvosoltuk ezt a hibát. Így az idei kérdőívünk már rávilágított arra, hogy Budapestről a térségünkbe látogatók aránya igen jelentős, közel 30 százalékos. A fővárosból a Tisza-tavat az M 3-as autópályán és a közelmúltban felújított 33-as (Füzesabony – Poroszló) úton könnyen és gyorsan meg lehet közelíteni.

A kérdőívünk a kerékpárosok életkorára vonatkozó kérdéséből megállapíthatjuk, hogy legtöbben a 31-40 év közötti generációból választottak kérdéseinkre. Tapasztalataink alapján megjegyezzük, hogy egy család megkérdezésekor általában egy fő válaszol. Ha szélesebb körben vizsgáljuk a válaszadók életkorát, akkor a 21-50 év közötti generáció tagjai töltötték ki a kérdőívet, amely a legjellemzőbb a kerékpárosok korát tekintve.

2013. év		2017. év	
20 év alatt	12,58 %	20 év alatt	6,65 %
21-30 év között	21,85 %	21-30 év között	19,62 %
31-40 év között	26,49 %	31-40 év között	26,27 %
41-50 év között	23,40 %	41-50 év között	25,63 %
51-60 év között	11,92 %	51-60 év között	18,04 %
61 év fölött	3,76 %	61 év fölött	3,79 %
Összesen:	100,00 %	Összesen:	100,00 %

Elemzés az új kérdések témakörében

A 2017-es kérdőíven újabb témakörökben kívántuk „kikérdezni” a hozzánk látogató kerékpárosok sokaságát. A folyamatosan növekvő kerékpáros létszám nyári időszakban, hiszen a kerekeselek 70 %-a nyáron keresi fel a víztározót, újabb kihívás elé állította a védtöltés koronáján közlekedőket. A nagy létszámú biciklis tömeg védelme érdekében a KÖTIVIZIG 2016. év augusztusától a téli vízszintcsökkentés kezdetéig, valamint 2017. év tavaszától a tározó téli vízszintcsökkentésének kezdetéig a kerékpáros sorompók lezárásával korlátozta az átmenő gépjármű forgalmat a Tisza-tó körüli kerékpárúton, visszaadva ezzel a kerékpárutat a bicikliseknek. A KÖTIVIZIG a továbbiakban a kerékpáros forgalomhoz kívánja igazítani a sorompók nyitott, illetve zárt állapotát:

- a nyári vízszint időszakában: zárt állapotban,
- a téli vízszint időszakában: nyitott állapotban lesznek.

A 4-es kérdésben megkérdeztük a kerekeseleket, hogy mi a véleményük a „kerékpáros sorompókról”. A kerékpárosok szinte egyöntetűen helyeselték a sorompók zárt állapotát (igen 85,44 %, nem 14,56 %), amely kérdés kissé pártosnak is nevezhető, hiszen kerékpárosokat kérdeztünk a témáról, azonban úgy gondoljuk, az intenzíven fejlődő kerékpáros turizmus ezt a fajta védelmet kell, hogy élvezze.

A 7-es kérdésben azt tudakoltuk, hogy a víztározó körüli mintegy 70 km-es kerékpárút mely szakaszát/szakaszait járják be nagyobb rendszerességgel a tó körül. Az alábbi kis táblázat százalékosan mutatja a jobb parti – a bal parti – és körbe kerekeselek számát. A táblázatból jól kiolvasható, hogy a túrázók több mint fele, ha már egyszer bringára pattan, akkor körbejárja a Tisza-tavat.

bal part	27,22 %
jobb part	13,29 %
körbe	59,49 %
Összesen:	100,00 %

A kilométerek megtétele közben a biciklisek pihenőket tartanak, vízvételi lehetőséget keresnek. Így a következő jelentős témakör volt az esetleges frissítópontok, ivóvíz-vételi helyek, személtlerakó helyek témaköre. A Tisza-tó körüli strandok, kempingek, kikötők üzemeltetői is jelentős potenciált

látanak a növekvő kerékpáros turizmussal kapcsolatban. Ezért e létesítmények üzemeltetői szabad átjárást biztosítanak a bicikliseknek szemétkerakó helyvel, ivóvíz-vételi és strandolási lehetőséggel. A 8-as és 9-es kérdésekkel érdeklődtünk arról, hogy a biciklisek valóban kihasználják-e a térítésmentes lehetőséget, illetve milyen tapasztalattal, véleménnyel távoznak az adott létesítménytől. A válaszadók többsége kihasználja a strandok, kikötők nyújtotta szolgáltatásokat (igen 71,52 %; nem 28,48 %). Bizakodásra ad okot az a tény is, hogy a szolgáltatást igénybe vevők döntő többsége elégedett volt a szolgáltatás minőségével (igen 94,92 %; nem 5,08 %).

2014. október 28-án adták át Közép-Európa legnagyobb ökológiai folyosóját, a Kiskörei Hallépcsőt. Erről is kérdeztük a válaszadókat a 11-es kérdésben: kerekezés közben felkeresik-e a hallépcsőt? A döntő többség, 91,77 %, felkeresi a létesítményt. Mivel a Kiskörei Vízlépcsőn 2017-ben összesen 30 884 kerékpárost regisztráltunk, mint „átutazó turistát”, és jelentős többségüket érdeklí a hallépcső és környezete, szélesebb körű tájékoztatásuk és kiszolgálásuk érdekében célszerű a hallépcső mellett egy „frissítő pont” kialakítása.

A kerékpárosokat ismerve tudjuk: mielőtt nekivágnak egy túrának, tájékozódnak a látnivalókról, tudnivalókról. A több mint 10 éve működő „Tisza-tavi Túraközpont Hálózat” kiegészült a 2016 tavaszán átadott tiszafüredi Kerékpáros Centrummal. Arról is kérdeztük a kérdőívet kitöltőket, hogy igénybe veszik-e a centrum szolgáltatásait (kerékpárbérlés, kerékpárjavítás, mobil applikáció, stb). A válaszadók mintegy 36,39 %-a veszi csak igénybe a füredi Kerékpáros Centrum szolgáltatásait. Vélhetően a jövőben a szolgáltatást igénylők, igénybe vevők száma emelkedni fog.

A válaszadók az utolsó pontban foglalhatták össze észrevételeiket, javaslataikat a tapasztaltakról. Ez a kérdéskör külön kiemelés érdemel, hiszen útjuk során megélt élményeik határozhatják meg azt, hogy a jövőben ajánlják-e másoknak is a Tisza-tavat vagy visszalátogatnak-e ide a későbbiekben. Ezért kértük, hogy írják meg, miben változtatnának a közeljövőben. A válaszadók hiányolták a kerékpárút kiépítését Poroszló és Tiszafüred között. Az élelmesebbek a vízügy által szervizútnak nevezett útszakaszt használják, mint kerékpárút. Viszont a hidaknál a bicikliseknek keresztezniük kell a főútvonalat, amelyet többen igen veszélyesnek tartanak. Hiányoltak információs táblákat, térképeket, szemétkerakó helyeket, ivóvízvételi helyeket, valamint vihar esetén fedett pihenő helyeket. (Itt jegyezzük meg ismét, hogy valamennyi strand, kikötő a kerékpárosok részére szabad áthajtási lehetőséget biztosít, továbbá biztosítja a szemétkerakási és a vízvételi lehetőséget, valamint a fedett helyre menekülés lehetőségét. Így a panaszok többsége megoldott.) Jelentős volt azok száma is, akik semmin sem változtatnának, amivel túrájuk során találkoztak. A tapasztaltak kellemes emlékek, élmények voltak számukra. Várhatóan belőlük lesz a többször visszatérő kerékpáros túrázó csapat.